

Aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
dr. R.H.A. Plasterk
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Amsterdam, 24 april 2008

Betreft: Implementatie aanbevelingen Commissie Cultuurprofijs

Geachte heer Plasterk,

Wij hebben begrepen dat u vóór de zomer-met een brief komt, waarin u uw plannen kenbaar maakt met betrekking tot de implementatie van de adviezen van de Commissie Cultuurprofijs in de Basisinfrastructuur. Kunsten '92, de landelijke belangenvereniging die meer dan 400 instellingen uit de wereld van de kunst, cultuur en erfgoed representeert, heeft in beginsel positief gereageerd op een aantal aanbevelingen van de Commissie Cultuurprofijs. Uitgaande van de informatie waarover wij op dit moment beschikken vragen wij graag uw aandacht voor het volgende:

Uw medewerkers bevestigen ons dat de bezuiniging van €10 miljoen per 1 januari 2009 zal worden gerealiseerd. Als toepassing van 'maatwerk' niet leidt tot het volledig realiseren van deze bezuiniging, dan is het alternatief een generieke korting. Daartegenover staat niet een investering van €15 miljoen, maar van €10 miljoen, terwijl de Commissie Cultuurprofijs bij herhaling is gegarandeerd dat het bedrag van €15 miljoen vanaf 2009 beschikbaar zou zijn, hetgeen voor de commissie ook een randvoorwaarde was.

In de sector is positief gereageerd op een aantal aanbevelingen van de Commissie Cultuurprofijs, met name waar het stimuleringsmaatregelen voor versterking van het ondernemerschap betreft, waarvan het rapport terecht constateert dat in grote delen van de sector dit veel beter is ontwikkeld dan in het algemeen wordt verondersteld. Het gaat hier niet alleen om het vergroten van de inkomsten, maar juist ook om het beperken van de uitgaven door het verkrijgen van kortingen en barterafspraken (voor wat hoort wat), die niet hun weerslag vinden in de begrotingen van instellingen.

Toepassing van maatwerk was voor Kunsten '92 vervolgens de belangrijkste voorwaarde voor het welslagen van de invoering van een verhoogde eigen inkomstennorm. Stimulerende maatregelen, gericht op de positie van de instellingen en rekening houdend met de termijnen die nodig zijn om meer eigen inkomsten te realiseren, zijn dan een conditio sine qua non.

Op grond van de ons bekende informatie vrezen wij dat instellingen te maken zullen krijgen met genormeerde of generieke kortingen per 1 januari 2009 en ontbreekt het vooralsnog aan tijd en instrumenten die instellingen in staat zouden moeten stellen hun maatschappelijk draagvlak, c.q. inkomenspositie te versterken. Wat dan rest is niets minder dan een bezuiniging.

Volgens Kunsten '92 behoort niet de bezuiniging centraal te staan, maar het doel om de sector te versterken. Vooraf bezuinigen en achteraf investeren lijkt ons dan ook de omgekeerde en daarom onjuiste weg.

Instellingen die in de basisinfrastructuur een rol spelen krijgen binnenkort een (positief) advies van de Raad voor Cultuur op grond van hun kwaliteit en functie. Het belang van die instellingen kan niet afgemeten worden aan de omvang van de eigen inkomsten. Het zou niet zo mogen zijn dat instellingen, die minder mogelijkheden hebben om meer eigen inkomsten te verwerven straks dubbel worden gestraft, èn door de korting èn door het feit dat ze minder mogelijkheden hebben om meer eigen inkomsten te verwerven.

Inhoudelijk zou dit ertoe kunnen leiden dat instellingen zich genoodzaakt zien zich meer te richten op die gebieden waar inkomsten te halen zijn. Andere activiteiten, waartegenover geen of minder direct geldelijk profijt staat, kunnen hierdoor een lagere prioriteit krijgen. Het is dan ook een vereiste dat rekening wordt gehouden met de primaire en aanvullende functies die de onderscheidene instellingen uitoefenen, voordat een beeld kan ontstaan over het maatschappelijke of economische profijt dat daar van verwacht mag worden.

Wij doen een beroep op u met betrekking tot de implementatie van de adviezen van de Commissie Cultuurprofijs geen overhaaste stappen te nemen. Een generieke korting per 1 januari 2009 kan zeer schadelijke gevolgen hebben en de sector, zowel inhoudelijk als zakelijk, in grote problemen brengen. Gericht investeringen ter versterking van de culturele sector zijn alleen dan zinvol als die instellingen voldoende zijn uitgerust om hun doelstellingen waar te maken. Door op voorhand kortingen door te voeren dreigen zij niet aan hun eigen verwachtingen en de uwe te kunnen voldoen. Maatwerk en een realistische kijk op de kansen tot vergroting van de eigen inkomsten in relatie tot de functie die een instelling uitoefent dient daarbij leidend te zijn.

In alle hoogachting,
Vereniging voor Kunst, Cultuur en Erfgoed/Kunsten '92

Ad 's-Gravesande
voorzitter

cc: Raad voor Cultuur